

Datum: 2026-03-09

Bilaga till Näringslivsstrategi för Österåkers kommun

Bilaga I Nulägesanalys

Innehåll

Bilaga I Nulägesanalys	1
Inledning	2
Lokala näringslivet i Österåker	2
Lokalt företagsklimat	5
Kommunranking lokalt företagsklimat	7
Variabler från Lokalt företagsklimat	8
Variabler från officiell statistik	9
Nystartade företag	12
Företagande i Österåkers skärgård	13
Besöksnäring	14
Företagens oro för brottslighet/otrygghet	16
NKI, företags myndighetsärenden hos kommunen	16

Inledning

I denna bilaga till näringslivsstrategi för Österåkers kommun finns en sammanställning av data och analys som belyser nuläget i de områden som är kopplade till målen i näringslivsstrategin.

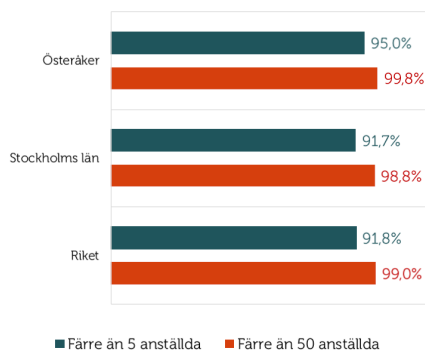
Lokala näringslivet i Österåker

Österåkers lokala näringsliv består av drygt 5000 aktiva företag, där merparten är små och medelstora företag. 95 procent av företagen har färre än 5 anställda. Näringslivet är fördelat över centralort, skärgård och landsbygd. På Ljusterö och Ingmarsö finns omkring 500 registrerade företag.

Det är ca 2 200 företag som visar en nettoomsättning på 100 000 kr och över. Drygt 300 företag har mellan 1 000 kr och 100 000 kr i nettoomsättning.

Andel företag med färre än 5 respektive färre än 50 anställda

Österåkers kommun är en småföretagarkommun!

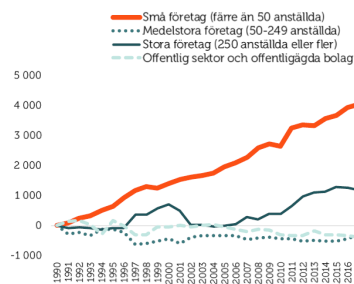
❖ Grafen visar hur stor andel av alla företag som har färre än 5 anställda respektive färre än 50 anställda.

❖ Majoriteten av företagen är små ägarledda företag där företagaren själv leder och arbetar i företaget.

❖ Det är också i de mindre företagen de flesta nya jobben skapas.

företagarna

Utveckling antal jobb i Österåker

❖ Grafen visar antalet nya jobb per sektor i kommunen sedan år 1990.

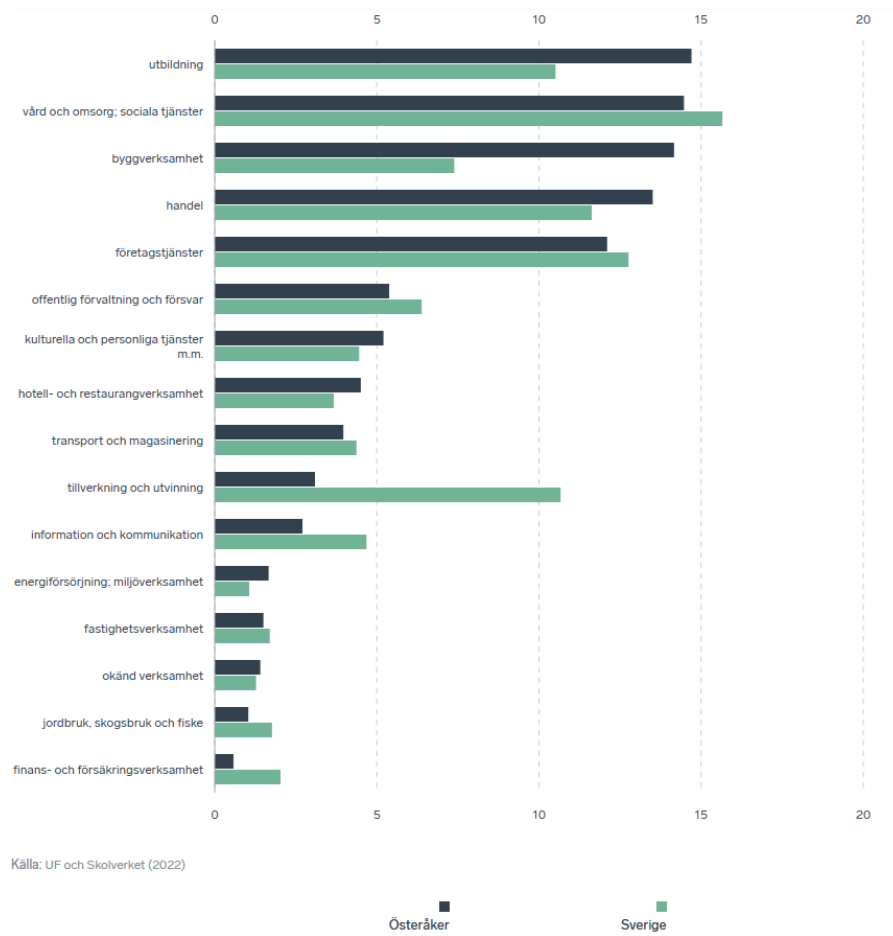
❖ Många jobb finns i de små företagen och antalet jobb i små företag har också ökat över tid.

❖ I Sverige har majoriteten av alla nya jobb skapats i mindre företag - sedan början av 90-talet.

företagarna

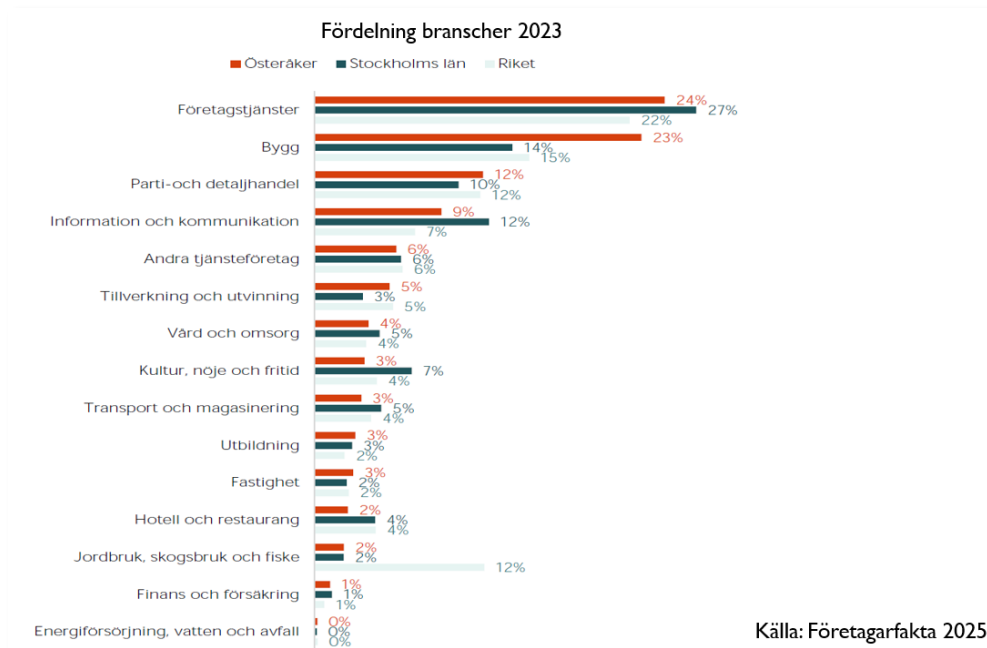
Sett till antal sysselsatta i kommunen är de största branscherna vård och omsorg, utbildning, bygg, handel och företagstjänster. År 2023 stod dessa branscher tillsammans för 71 procent av de närmare 13 000 arbetstillfällen som finns i Österåkers kommun.

Arbetsstillfällena efter näringsgren i Österåker och riket, andel år 2022

År 2021 var det totalt närmare 11 500 antalet arbetsstillfällen i Österåker. År 2022 hade det ökat till ca 11 800 och år 2023 var det omkring 12 800 arbetsstillfällen. Det är två års eftersläpning i data från Statistiska centralbyrån för antalet arbetsstillfällen.

Andel företagare per bransch 2023

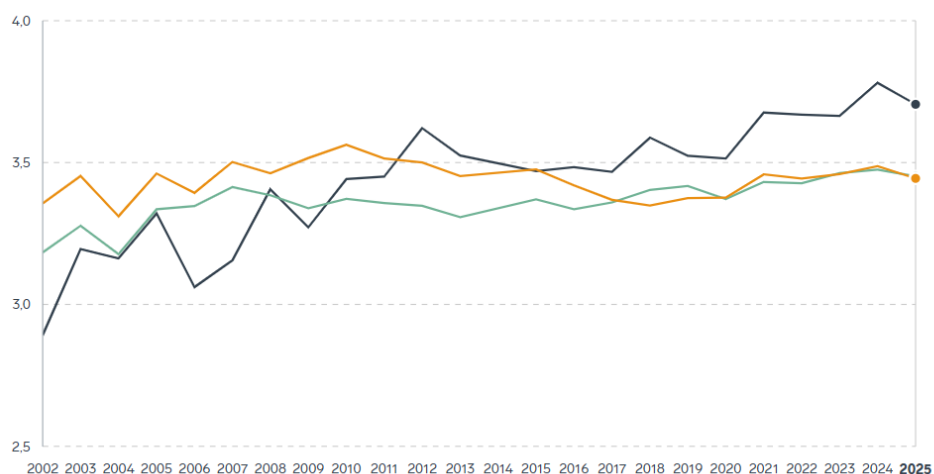

Lokalt företagsklimat

Svenskt näringslivs undersökning Lokalt företagsklimat påvisar resultat i nivå med många andra kommuner i Stockholmsområdet. Några av de prioriterade områden som lyfts både i undersökningen och i frekventa kontakter mellan näringslivet och kommunen är bättre dialog, ökad förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare, minskad brottslighet och ökad trygghet, förbättrat vägnät, tydligare fokus på och stöd till näringslivet i skärgård och landsbygd, effektivare processer samt kortare handläggningstider.

Sammanfattande omdöme lokala företagsklimatet, utveckling 2002-2025

Vilket sammanfattande omdöme vill du ge
företagsklimatet i kommunen?

Källa: Svenskt Näringsliv

3,71
Österåker (Företagare)

3,45
Sverige (Företagare)

3,44
Stockholms län (Företagare)

Prioriterade områden i undersökningen lokala företagsklimatet 2025

Kommunranking lokalt företagsklimat

I den kommunranking för lokalt företagsklimat som Svenskt näringsliv publicerar årligen låg Österåker 2025 på plats 34 bland Sveriges kommuner. Efter en stadigt uppåtgående trend för Österåker, från plats 68 år 2020 till plats 27 år 2024, innebär placeringen 2025 en liten tillbakagång.

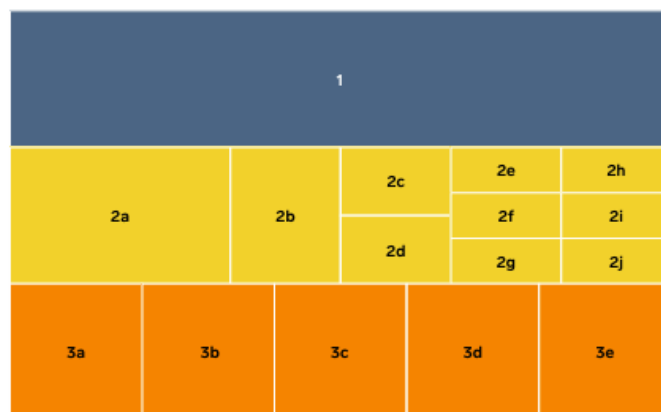
Rankingen baseras på 16 faktorer, varav 11 kommer från resultatet i undersökningen Lokalt företagsklimat och 5 baseras på officiell statistik.

Variabler från Lokalt företagsklimat

Nedan visas vilka faktorer som påverkar resultatet i rankingen.

Så räknas rankingvinnaren fram

Rankingen består av 16 faktorer – 11 som härrör från enkäten och fem som bygger på statistik från SCB. Totalt utgör enkätsvaren 2/3 av den totala rankingen, och statistikfaktorerna 1/3. De olika faktorerna väger olika tungt, från 1/3 till 1/54 av den totala rankingen (se respektive vikt i figuren nedan).

Enkätsvar:

1. Sammanfattande omdöme (1/3)
- 2a. Kommunens service och bemötande (1/9)
- 2b. Tillgång till medarbetare med relevant kompetens (1/18)
- 2c. Kommunala politikers attityder (1/36)
- 2d. Tjänstepersoners attityder (1/36)
- 2e. Kommunens upphandling (1/54)
- 2f. Konkurrens från kommunens verksamheter (1/54)
- 2g. Brott och otrygghet (1/54)
- 2h. Det lokala vägnätets framkomlighet och underhåll (1/54)
- 2i. Kommunens information till företagen (1/54)
- 2j. Dialog med kommunen (1/54)

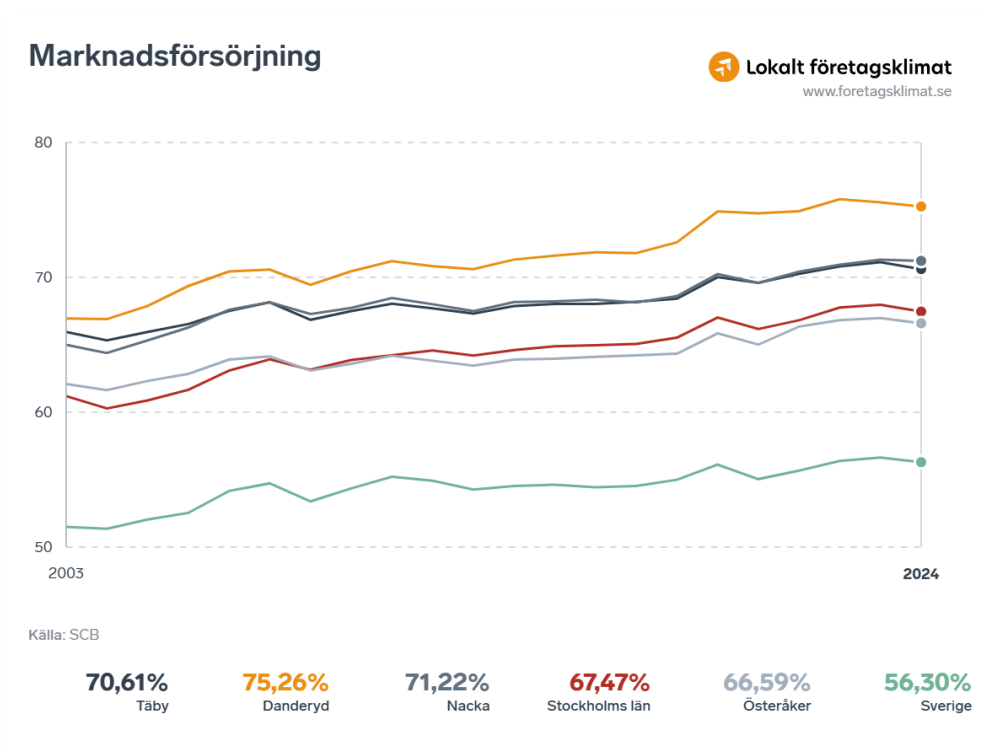
Statistikfaktorer:

- 3a. Marknadsförsörjning 2024 (1/15)
- 3b. Kommunalskatt 2025 (1/15)
- 3c. Inköp från externa leverantörer 2023 (1/15)
- 3d. Jobb i kommunen 2023 (1/15)
- 3e. Andel företagare 2024 (1/15)

Variabler från officiell statistik

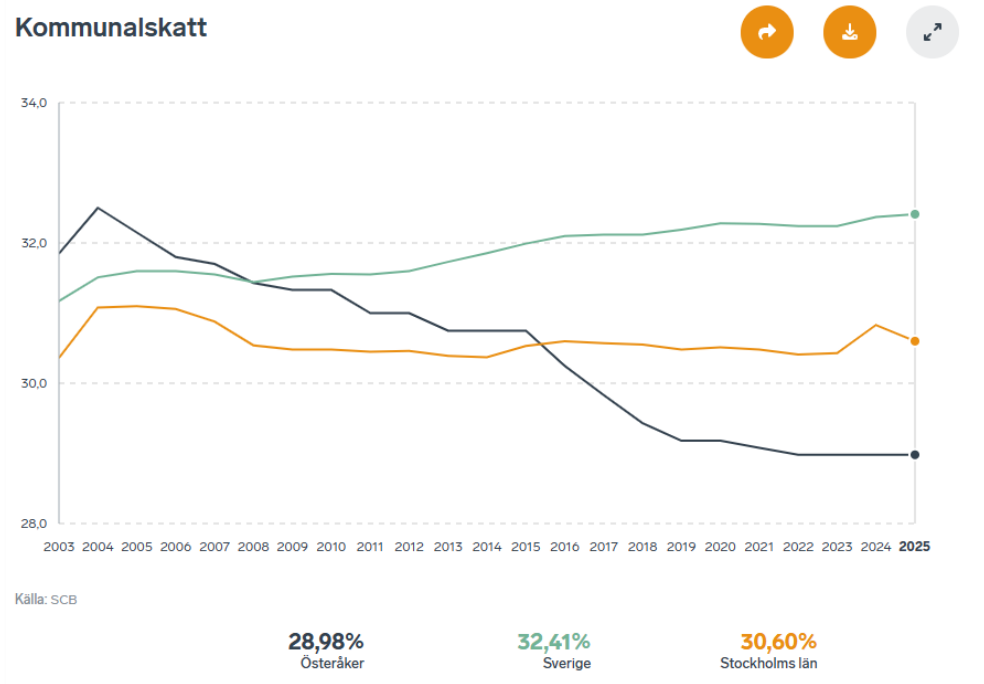
Marknadsförsörjning

Hur stor andel av kommuninvånarnas inkomster som kommer från privata företag, föreningar och stiftelser. Marknadsförsörjning kan ses som ett mått på det lokala näringslivets vitalitet och omfattning. Att en kommun har en låg marknadsförsörjning beror på att en stor andel av invånarna får sina inkomster från det offentliga. Det kan leda till att förutsättningarna för entreprenörskap och nyföretagande försämras. Om marknadsförsörjningen ökar, och fler får sina inkomster från den privata sektorn, stärks finansieringen av den offentliga servicen.

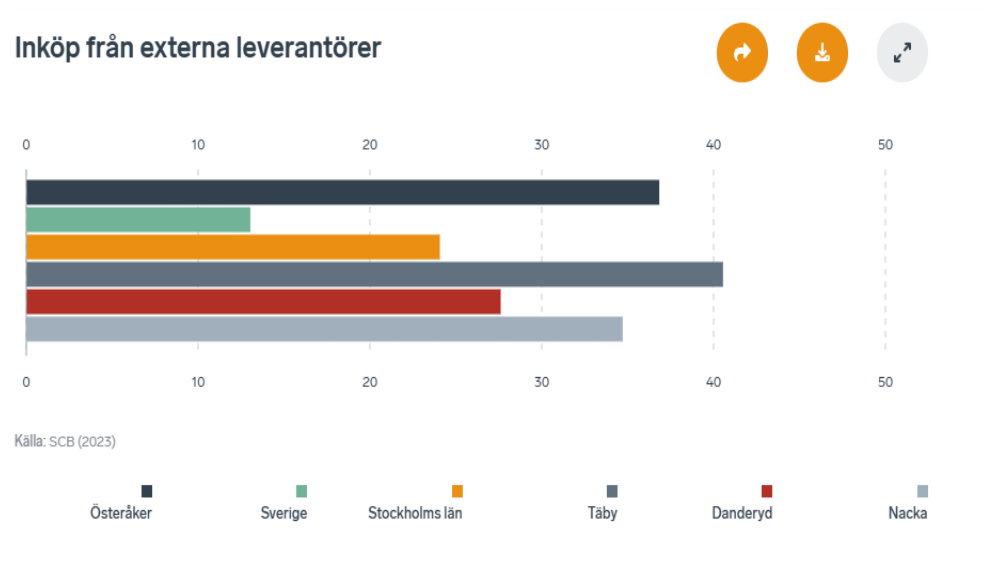
Kommunalskatt

Total kommunalskatt, inklusive skatt till regionen. Ju lägre värde desto bättre.

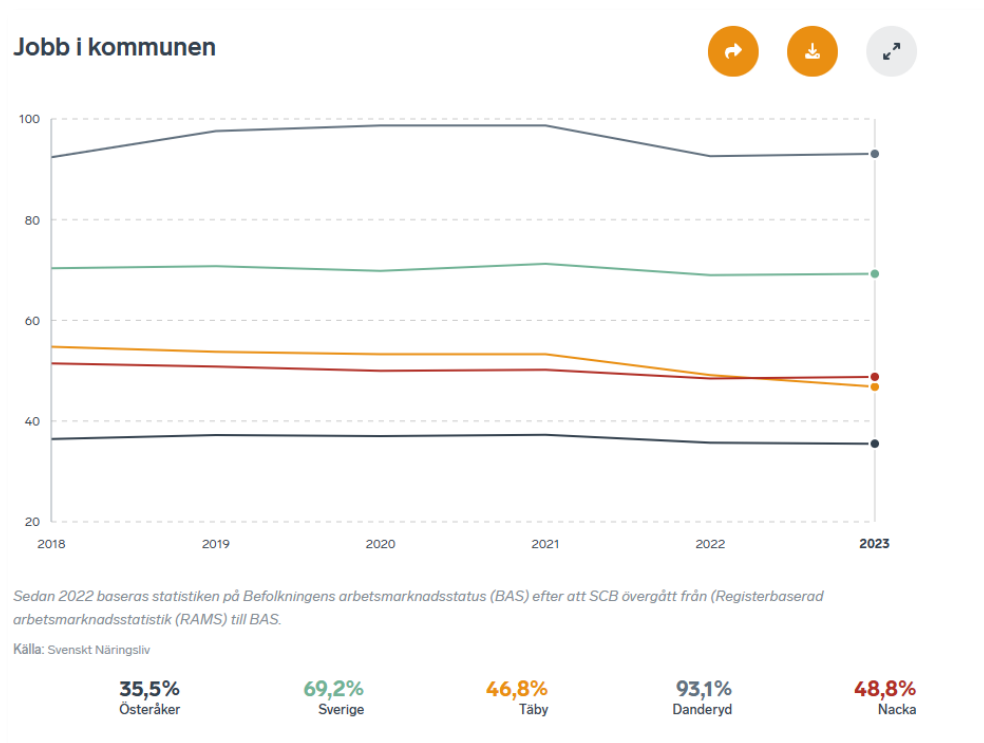
Inköp från externa leverantörer

Andelen av den kommunala verksamheten som köps in från privata företag, föreningar och stiftelser.

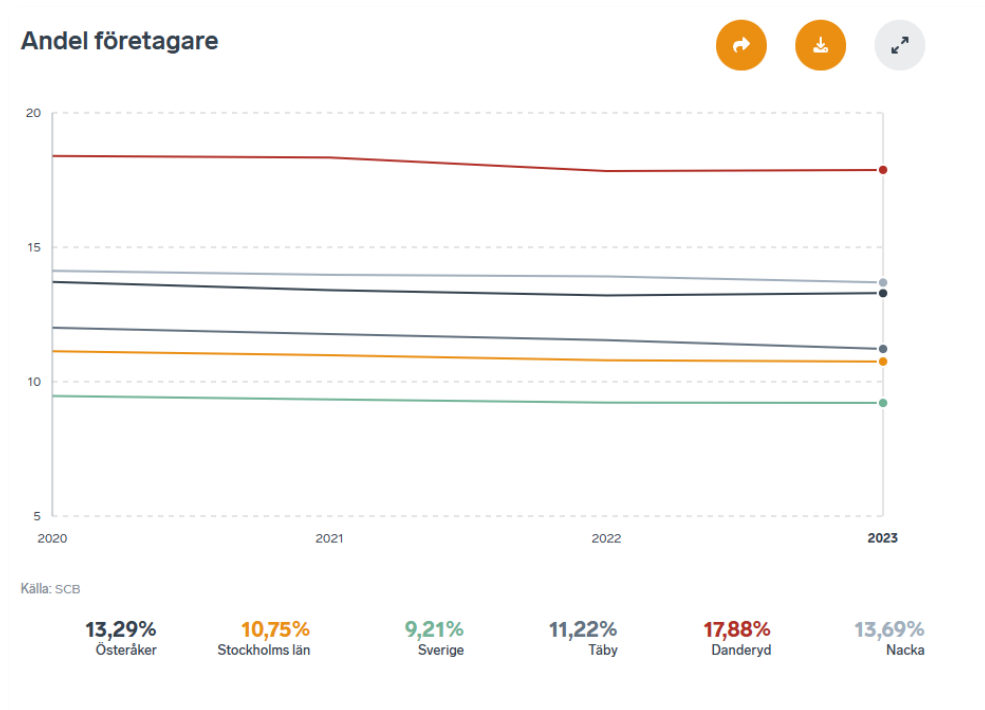
Jobb i kommunen

Relationen mellan antalet personer (15–74 år) som har sin arbetsplats i kommunen och antalet personer (15–74 år) som bor i kommunen. Har kommunen ett bra företagsklimat är det lättare att starta och driva företag. Det skapar fler företag och i sin tur fler arbetstillfällen.

Andel företagare

Andel företagare av sysselsatta

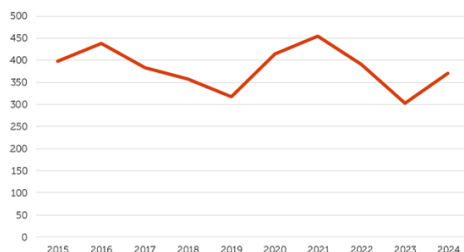
Nystartade företag

Andelen nystartade företag i Österåker var 5,4 per 1000 invånare under 2025, vilket är lägre än i andra kommuner i Stockholms län. Österåker hamnade på plats 57 bland Sveriges kommuner i andel nystartade företag per 1000 invånare. Många kommuner i Stockholms län ligger på en högre nivå.

Genom Nyföretagarcentrum erbjöds 54 Österåkersbor rådgivning. Bland dem som erhöll rådgivning var 65 procent kvinnor och 32 procent män. Av dessa var 39 procent unga.

Av de Österåkersbor som fick rådgivning under 2025 eller tidigare startade 19 nya företag under 2025. Av dessa var ca 47 procent aktiebolag och ca 53 procent enskilda bolag.

Antal nystartade företag i Österåkers kommun

❖ De senaste två åren har färre nya företag startats i Sverige. Antalet nystartade företag ökade dock med 9 procent 2024 jämfört med ett mycket svagt 2023.

❖ Grafen visar genuint nya företag rensat för företagsombyggnader, ägarskiftet eller där företag ändrar bolagsform, exempelvis från enskild firma till aktiebolag

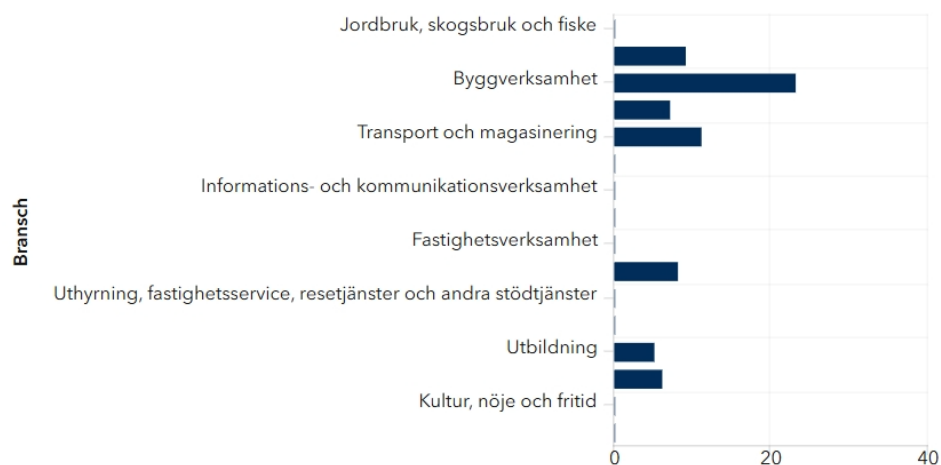
företagarna

Företagande i Österåkers skärgård

I januari 2026 fanns på Ingmarsö 18 registrerade företag med totalt 55 anställda. Ljusterö hade samma tid 61 företag med totalt 129 anställda. Källa Bisnis Analys.

Figuren nedan gäller Ingmarsö och är hämtad från Regionens ”Kärnöar – statistik om befolkning, bebyggelse och service”. Sysselsättningen anges i antal personer.

Sysselsättning per bransch för boende (nattbefolkning) på kärnö

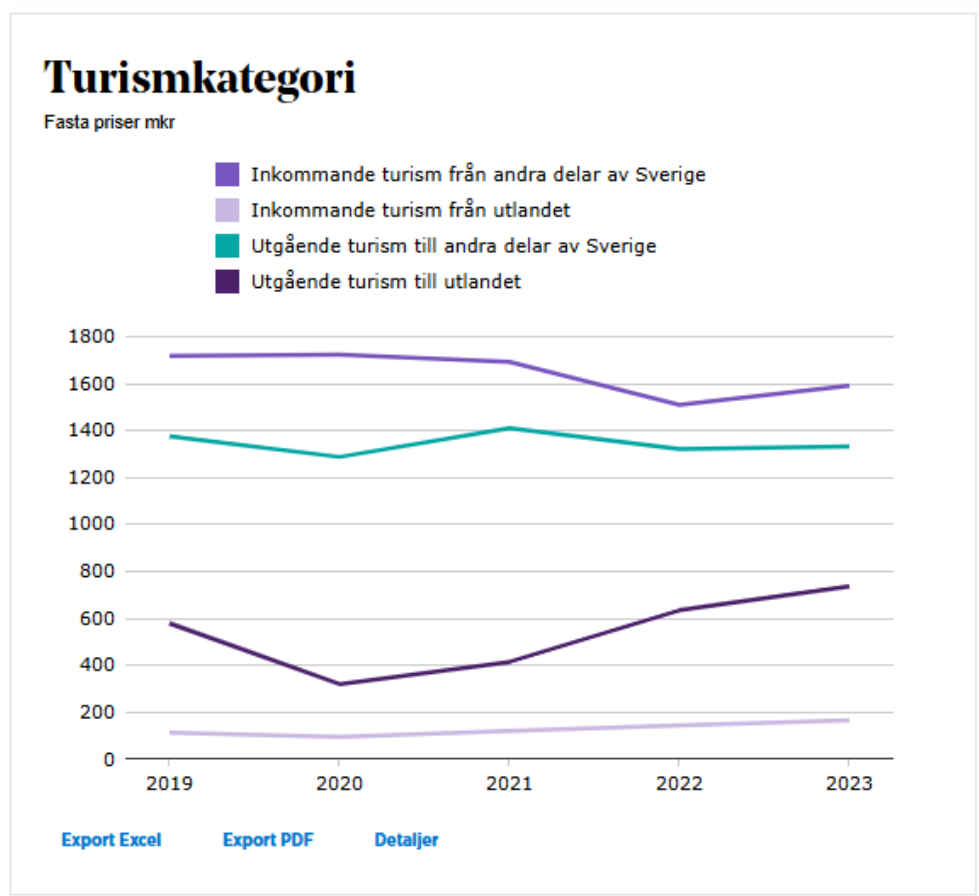
Observera att värdeaxeln ändras vid val av kärnö

Källa: SCB. Aktualitet 2021

Besöksnäring

Besökare till Österåker omsatte ca 1,8 mdr kr år 2023, vilket var i nivå med övriga år under perioden 2019-2023. Detaljhandel stod för största delen, omkring 1 mdr. Under 2025 var det drygt 35 000 gästnätter i Österåker, en ökning med 2,5 procent sedan föregående år. Gästnätter från övriga Sverige står totalt för 91 procent av gästnätterna. Utländska gästnätter utgör ca 8 procent av totalen, Antal utländska gästnätter ökade 2025 med ca 45% i jämförelse med 2024. Källa Tillväxtverket.

Transaktioner från besökare i Österåker 2019-2023

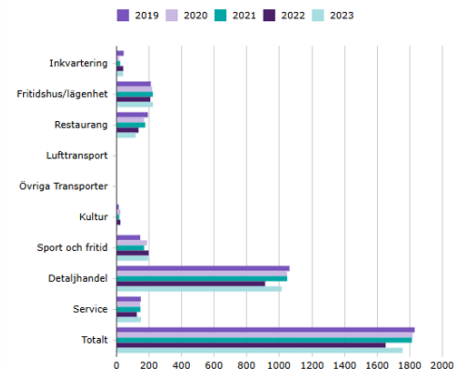

Transaktioner från besökare i Österåker, typ av utgift/intäkt

Konsumtion av turism per produkt

Fast pris mkr

Turismkategori **Total turism i området**

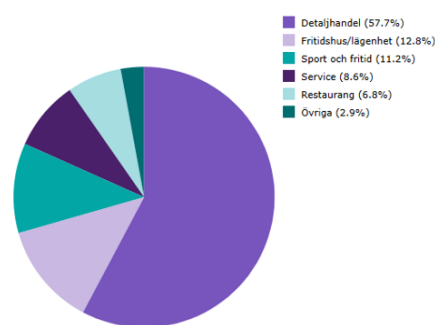

[Export Excel](#) [Export PDF](#) [Detaljer](#)

Konsumtion av turism per produkt aktuellt år

Fast pris mkr, År 2023

Turismkategori **Total turism i området**

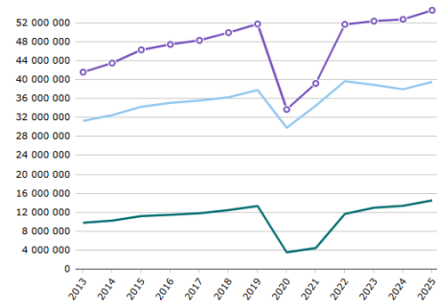
[Export Excel](#) [Export PDF](#) [Detaljer](#)

Källa: Tillväxtverket

Gästnätter i Österåker, utveckling åren 2013-2025

Gästnätter per år

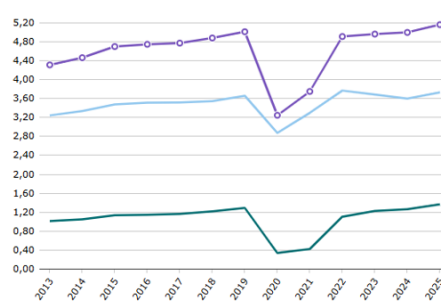
■ Totalt (cirkel) ■ Sverige ■ Utland

[Export Excel](#) [Export PDF](#) [Analys](#)

Gästnätter per invånare

■ Totalt (cirkel) ■ Sverige ■ Utland

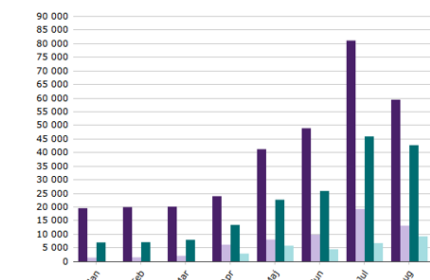

[Export Excel](#) [Export PDF](#) [Analys](#)

Gästnätter i Österåker, utländska och inhemska 2025 (från övriga Sverige)

Gästnätter per månad

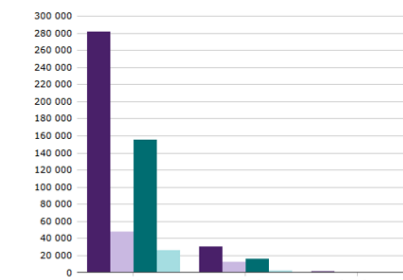
■ Län: Stockholm, Kommun: Norrtälje
■ Län: Stockholm, Kommun: Vaxholm
■ Län: Stockholm, Kommun: Värmdö
■ Län: Stockholm, Kommun: Österåker

[Export Excel](#) [Export PDF](#) [Analys](#)

Svenska och utländska gästnätter

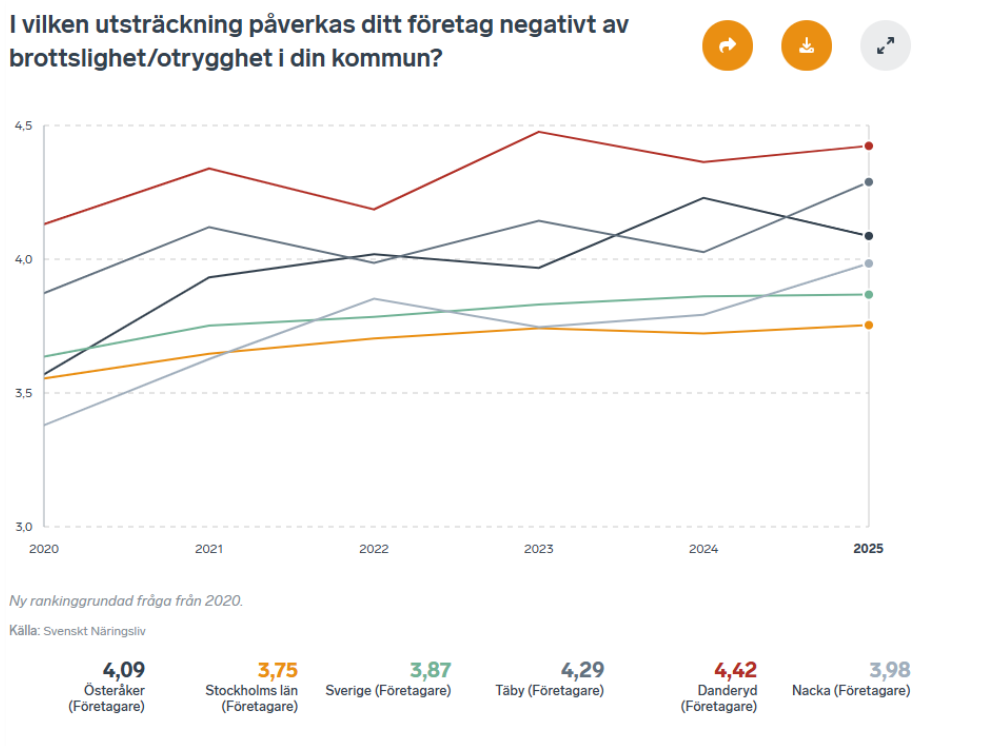
■ Län: Stockholm, Kommun: Norrtälje
■ Län: Stockholm, Kommun: Vaxholm
■ Län: Stockholm, Kommun: Värmdö
■ Län: Stockholm, Kommun: Österåker

[Export Excel](#) [Export PDF](#) [Analys](#)

Företagens oro för brottslighet/otrygghet

Företagens upplevelse av negativ påverkan av brottslighet/otrygghet

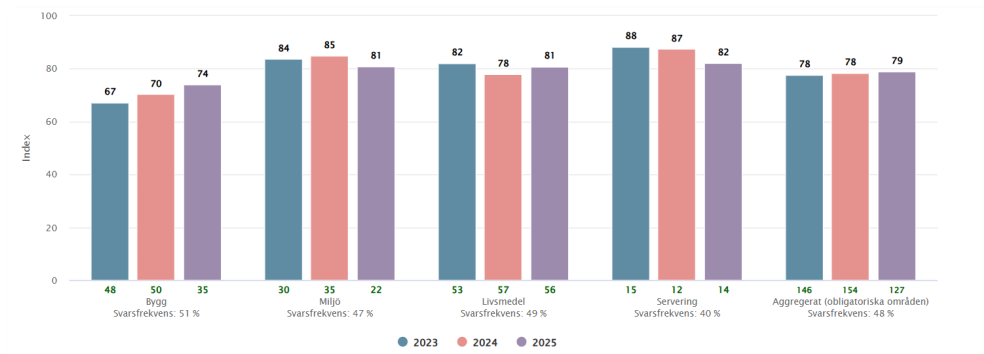

Betyget för påverkan av brottslighet/otrygghet anges på en 6-gradig skala, där högre betyg betyder lägre negativ påverkan.

NKI, företags myndighetsärenden hos kommunen

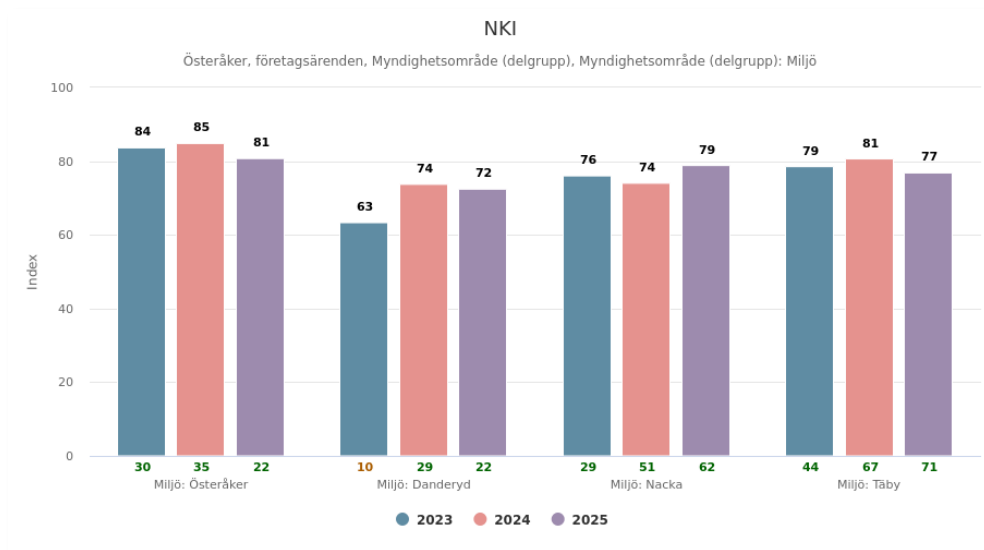
Undersökningen nöjd kund-index genomförs av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Den rör företagsärenden inom kommunens olika myndighetsområden och upphandling. Resultaten för Österåkers kommun ligger överlag i nivå med många andra kommuner i Stockholmsområdet. Värdena under varje stapel anger antalet ärenden. För 2025 pågår uppdatering fram till 22 april 2026, vilket innebär att slutliga resultatet och antal ärenden för 2025 kan förändras något.

NKI utveckling 2023-2025 i Österåker, aggregerade resultat

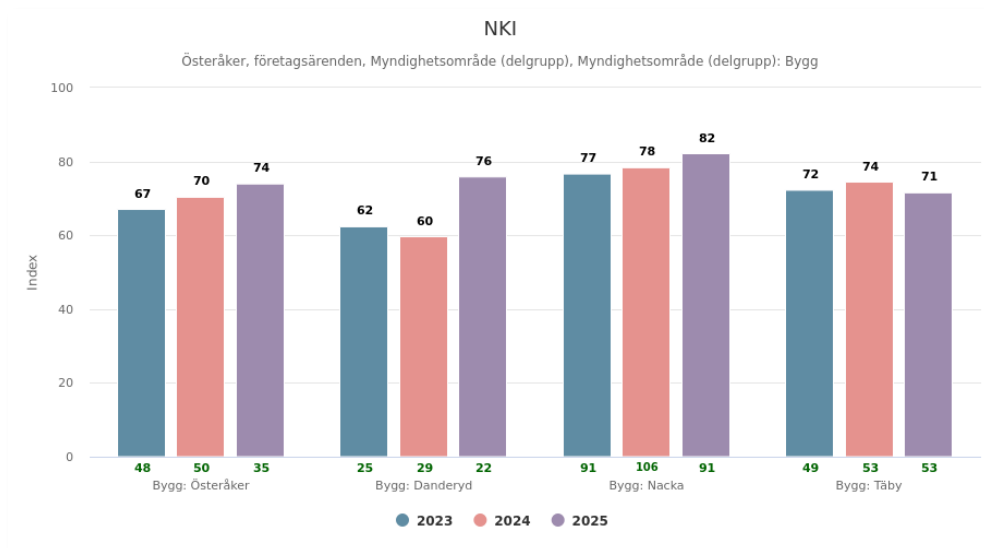
Inom miljötillsyn är nöjdheten högre i Österåker än i flera andra kommuner. I 2023 års undersökning var företagens nöjdhet med Österåkers miljötillsyn på plats 2 i NKI bland de 55 kommuner som ingår i Stockholm Business Alliance och på plats 10 bland Sveriges kommuner.

NKI miljötillsyn, utveckling 2023-2025, jämförelse

De lägsta resultaten finns inom bygglov, en bild som är vanlig även i andra kommuner. En förbättring av NKI-värdena inom bygglov har skett under perioden 2023- 2025. Resultaten ligger i nivå med många andra kommuner. För att uppnå ökad nöjdhet behöver handläggningen digitaliseras mer och bli snabbare samt att information och kommunikation behöver bli tydligare.

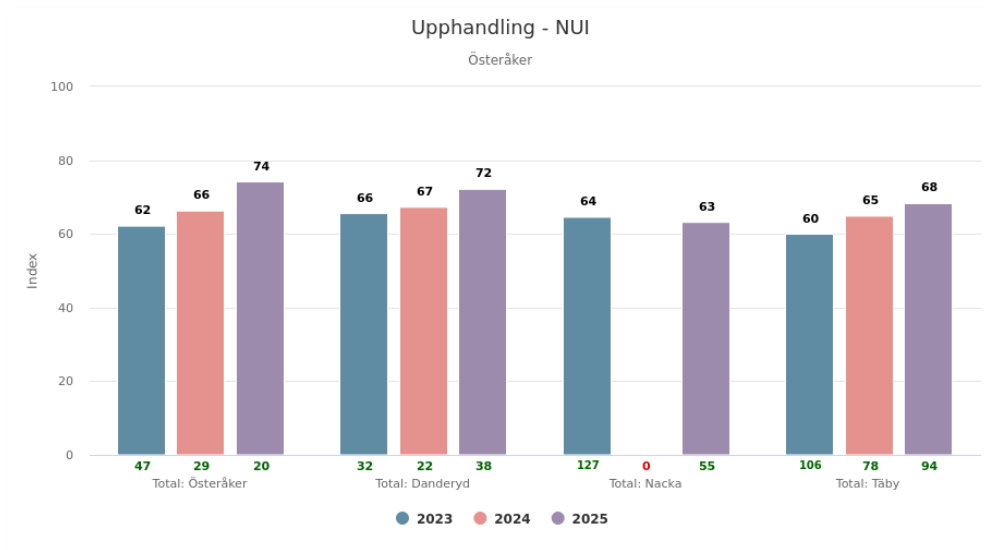
NKI bygglov, utveckling 2023-2025, jämförelse

NKI bygglov, prioriterade utvecklingsområden för företagen

Serviceområde	Fråga	Antal svar	Index
Effektivitet	Hur nöjd var du med tiden för handläggningen av ditt ärende?	35	68.6
Information	Hur nöjd var du med hur vi informerade om processen och rutinerna för ditt ärende?	33	70.7
Helhet (NKI)	Tänk dig en perfekt hantering av ditt ärende. Hur nära ett sådant ideal kom hanteringen av ditt ärende?	35	71.4
Rättsäkerhet	Hur nöjd var du med tydligheten i de lagar och regler som gäller för ditt ärende?	30	71.9
Effektivitet	Hur nöjd var du totalt sett med effektiviteten?	35	72.4
Kompetens	Hur nöjd var du med vår förmåga att ge råd och vägledning?	34	72.5
Information	Hur nöjd var du med vår skriftliga information (beslut och övrig information om ditt ärende)?	35	72.7
Information	Hur nöjd var du med informationen på vår webbplats?	33	73.1
Information	Hur nöjd var du totalt sett med informationen?	35	73.3
Kompetens	Hur nöjd var du med vår förmåga att förstå dina problem?	34	73.5
Effektivitet	Hur nöjd var du med rutinerna kring handläggningen av ditt ärende?	34	73.5
Effektivitet	Hur nöjd var du med förmågan att hålla överenskomna tidsramar?	34	74.5
Helhet (NKI)	Hur nöjd var du med hanteringen av ditt ärende i sin helhet?	35	74.9
Helhet (NKI)	Hur väl uppfylldes dina förväntningar kring ditt ärende?	35	75.2
Tillgänglighet	Hur nöjd var du totalt sett med tillgängligheten?	35	75.6
Tillgänglighet	Hur nöjd var du med möjligheten att komma i kontakt med rätt person (er)?	34	75.8
Rättsäkerhet	Hur nöjd var du med det sätt som vi motiverade våra ställningstaganden/beslut?	34	76.5
Kompetens	Hur nöjd var du totalt sett med kompetensen?	34	77.1
Tillgänglighet	Hur nöjd var du med möjligheten att använda digitala tjänster för ditt ärende?	34	77.5
Kompetens	Hur nöjd var du med vår kunskap om ämnesområdet?	32	78.1
Rättsäkerhet	Hur nöjd var du totalt sett med rättsäkerheten?	27	78.6
Rättsäkerhet	Hur nöjd var du med möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter?	29	79.3
Bemötande	Hur nöjd var du totalt sett med bemötandet?	35	79.4
Bemötande	Hur nöjd var du med vårt engagemang i ditt ärende?	35	79.7

Upphandling, utveckling 2023-2025, jämförelse

Upphandling, Österåker, företagens prioriterade utvecklingsområden

Serviceområde	Fråga	202501-202512	
		Österåker	
		Antal svar	Index
Rättsakerhet	Hur nöjd var du med vår förmåga att följa upp att avtalade villkor efterlevs?		
Effektivitet	Hur nöjd var du med vår förmåga att hålla utlovade svarstider på ställda frågor i förfrågningsunderlaget?		
Rättsakerhet	Hur nöjd var du med ska-kravens relevans (i upphandlingsunderlaget) till efterfrågad vara/tjänst?	16	70.1
Helhet (NKI)	Tänk dig en perfekt hantering av upphandlingen, hur nära ett sådant ideal kom hanteringen av upphandlingen?	18	71
Kompetens	Hur nöjd var du med vår kunskap om marknadens möjligheter för efterfrågad vara/tjänst?	14	76.2
Kompetens	Hur nöjd var du med vår affärsmässighet, dvs uppnå "den goda affären för båda parter"?	16	76.4
Information	Hur nöjd var du totalt sett med informationen?	18	77.2
Effektivitet	Hur nöjd var du med den arbetsbelastning/tid som ni behövde för att lämna detta anbud?	18	78.4
Effektivitet	Hur nöjd var du med tiden från sista anbudsdag till att tilldelningsbeslut delgavs?	18	78.4
Helhet (NKI)	Hur väl uppfylldes dina förväntningar kring hanteringen av upphandlingen?	18	78.4
Information	Hur nöjd var du med innehåll, struktur och språk i upphandlingsdokumenten?	17	78.4
Effektivitet	Hur nöjd var du totalt sett med effektiviteten?	18	79
Tillgänglighet	Hur nöjd var du med användarvänligheten i systemet som användes för upphandlingen?	16	79.2
Helhet (NKI)	Hur nöjd var du med hanteringen av upphandlingen i sin helhet?	18	79.6
Kompetens	Hur nöjd var du totalt sett med kompetensen?	17	79.7
Information	Hur nöjd var du med information om efterfrågad vara/tjänst?	16	79.9
Rättsakerhet	Hur nöjd var du med tydligheten i utvärderingsmodellen (var modellen relevant och enkel att förstå)?	17	80.4